

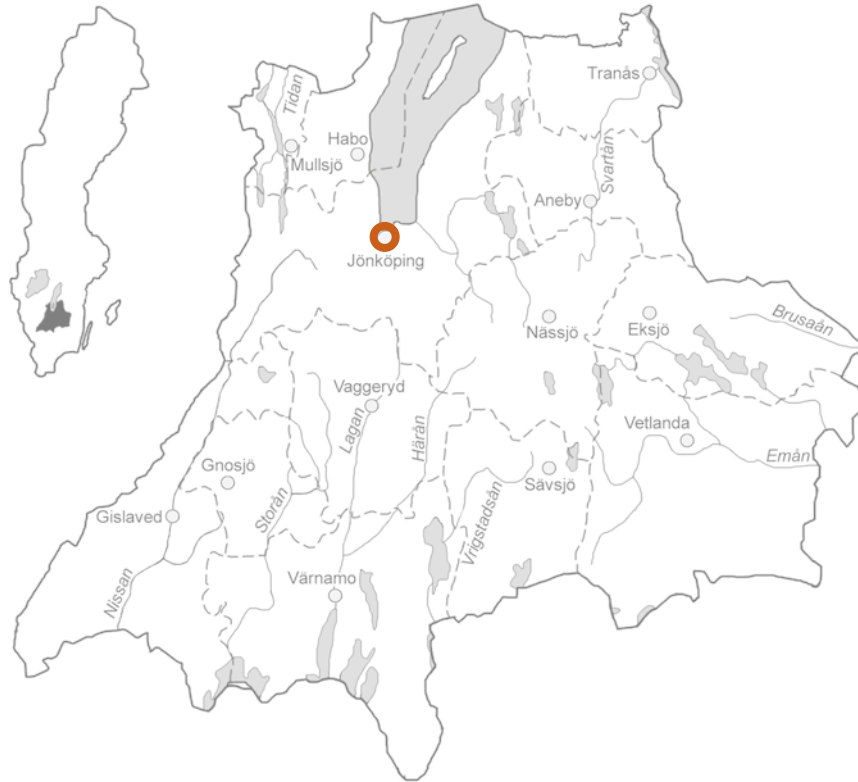
Smålandsgatan

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning inom del av Smålandsgatan, L1973:2508, stadslager, Jönköpings stad och kommun, Jönköpings län

Smålandsgatan

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning
inom del av Smålandsgatan, L1973:2508, stadslager,
Jönköpings stad och kommun, Jönköpings län

Jönköpings läns museums dnr: 2025-115
Länsstyrelsens dnr: 431-710-2025
Uppdragsnummer Kulturmiljöregistret: 202500302

Rapport, foto och ritningar: Susanne Haltiner Nordström
Rapportgranskning: Anna Ödeén
Grafisk mall: Anna Stålhammar
Distribution: Digital pdf
Foto framsida: Arbetsbild från sträckan Nygatan/Skolgatan där de två murarna framkom. Foto från söder.
Jönköpings läns museum, Box 2133, 550 02 Jönköping
Tel: 036-30 18 00
E-post: info@jkpglm.se
www.jonkopingslansmuseum.se

Upphovsrätt, om inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.
Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr I2018/00079.

ISSN: 1103-4076

© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2026

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	7
Målsättning och metod	7
Tidigare undersökningar	7
Resultat	8
Sträckan Brunngatan/ Nygatan	8
Sträckan Nygatan/Skolgatan	10
Fynd	12
Utvärdering av undersökningsplanen	13
Administrativa uppgifter	14
Referenser	15
Arkiv	15
Tryckta källor och litteratur	15
Figurförteckning	16

Bilagor

Bilaga 1. Fyndtabell	17
Bilaga 2. Anläggnings- och lagerlista	19

DEN UPDRAGSARKEOLOGISKA PROCESSEN

Uppdragsarkeologin regleras av 2 kap. 10–14§§ i Kulturmiljölagen samt genom allmänna råd och föreskrifter. Arkeologiska uppdrag indelas i flera etapper: arkeologisk utredning, förundersökning och undersökning. Processen syftar i första hand till att bevara fornlämningarna, vilket är grundtanken i kulturmiljölagen.

Arkeologisk utredning

Arkeologisk utredning brukar göras i två steg. Den första etappen, steg 1 (AU1), innebär att befintlig kunskap i form av arkivmaterial, äldre handlingar och historiska kartor samt litteratur och uppgifter om tidigare undersökningar sammanställs med syfte att se om fornlämningar berörs av arbetsföretaget. Därtill görs en fältinventering i syfte att lokalisera tidigare okända fornlämningar. Steg 2 (AU2) utgör den del som innebär markingrepp i form av sökschakt med grävmaskin och provrutsgrävning. Om det konstateras förekomst av fornlämningar så kan dessa, om de inte kan bevaras, gå vidare till en arkeologisk förundersökning.

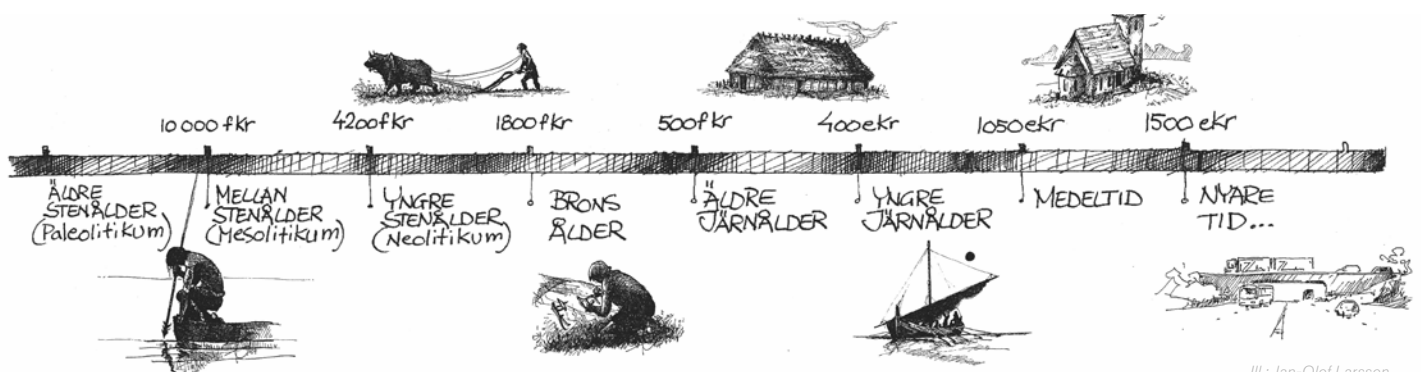
Arkeologisk förundersökning

En arkeologisk förundersökning (FU) syftar till att fastställa och beskriva fornlämningens karaktär, datering, utbredning och komplexitet samt att ta till vara fynd. Resultaten ska kunna ligga till grund för länsstyrelsens bedömning av kunskapspotentialen inför kommande beslut om tillstånd till ingrepp i en fornlämning. Förundersökningen ska också ge underlag för företagarens (exploatörens) vidare planering. Om fornlämningen efter förundersökning bedöms vara välbevarad och ha vetenskaplig potential går det vidare till nästa steg i processen - en arkeologisk undersökning.

Arkeologisk undersökning

En arkeologisk undersökning (UN) utförs med anledning av att en fornlämning behöver tas bort. Syftet med en arkeologisk undersökning är att dokumentera en fornlämning, ta till vara fornynd, rapportera och förmedla resultaten för att skapa kunskap av relevans för myndigheter, forskning och allmänhet. Dokumentationsmaterialet och fynden ska bevaras för framtiden samt tolkas vetenskapligt och infogas i ett kulturhistoriskt sammanhang. Undersökningen innebär att hela eller delar av fornlämningen slutgiltigt tas bort. Efter att fornlämningen tagits bort är marken fri att exploatera ur fornlämningssynpunkt.

Mer information om den uppdragsarkeologiska processen finns på Riksantikvarieämbetets hemsida.

Sammanfattning

Våren 2025 utförde Jönköpings läns museum en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning inom delar av Smålandsgatan. Den aktuella sträckan av Smålandsgatan var från Brunnsgatan i söder till Skolgatan i norr.

Längs med schaktet i den södra delen framkom två olika lager med kulturlager av humös sand (L1 och L2). Den östra halvan innehöll djurben och keramik i form av yngre rödgods och den västra tegel. Mellan dessa två områden med kulturlager har en ledning tidigare lagts ner som fanns längs med hela schaktet och som var cirka 0,6 meter bred. I gatukorsningarna var hela schaktet stört av olika ledningar. Söder om korsningen till Nygatan fanns en 30 meter lång fyndförande yta där den humösa sanden innehöll inte bara tegel utan även gjutformar och slagg (L3). Lagret var svart och sotigt och här har man utfört någon form av gjutning.

Norr om korsningen Smålandsgatan/Nygatan fortsatte kulturlagren med tegel och djurben men ungefär 20 meter norr om hushörnet i korsningen framkom en del av en mur (A2) i den östra delen. Muren var 3 meter lång och 0,3 meter bred och täckt av ett lager med lera. Tolkningen var att "muren" utgör en del av en husgrund eller källare. Ytterligare en "mur" (A3) framkom 5 meter längre norrut. Den var 6 meter lång och bestod av större stenar och i direkt anslutning till murens västra sida låg ett dike (A4). Diket var 0,2 meter brett och var fullt av keramik och djurben. Under muren, som var 0,5 meter bred, låg bränt trä och bränd sand. Väster om ledningsstörningen som varit med hela sträckan fanns ett svartbrunt lager med slagg och tegel (L1 och L4).

Resterande del fram till Skolgatan bestod återigen av lagret med djurben i öster (L2) och det med tegel i väster (L1).

Ett antal fynd tillvaratogs: keramik i form av yngre rödgods, gjutformar och slagg. Totalt 17 fyndposter.

Jönköpings läns museum anser inte att någon ytterligare antikvarisk insats behöver göras inom projektet.

OBS! Fornlämning kvarligger under de tidigare nedgrävda ledningarna.

Figur 1. Utdrag ur den digitala fastighetskartan Skala 1:10 000. Undersökningsområdet är inringat med en svart cirkel.

Inledning

Våren 2025 utförde Jönköpings läns museum en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning inom en del av Smålandsgatan inom L1973:2508, stadslager i Jönköpings stad. Anledningen var att nya rör för elledningar skulle grävas ner. Uppdragsgivare var Jönköping Energi AB. Fält- och rapportansvarig var Susanne Haltiner Nordström.

Målsättning och metod

Målsättningen var att undersöka och ta bort de lämningar som framkom inom L1973:2508, stadslager från det medeltida Jönköping. Ett 2 meter brett schakt grävdes med schaktningsövervakning av arkeologer från länsmuseet. Sträckan som var aktuell inom Smålandsgatan, gick från Brunngatan i söder till Skolgatan i norr, en yta på cirka 330 kvadratmeter. I beslutet ingick även en del av Smålandsgatan norr om Skolgatan, men denna del var inte längre aktuell när fältarbetet utfördes.

Tidigare undersökningar

På den västra sidan av Smålandsgatan utförde Jönköpings läns museum schaktningar för fjärrvärme 1982. Sträckan var ungefär lika lång som den nu aktuella förutom att den sista biten, norr om Skolgatan, var med. Här framkom bland annat olika sorters keramik, både yngre rödgods och stengods, en degel, gjutformar och avfall från gjuteri, slagg och kritpipor. De anläggningar som dokumenterades var stolphål, syllstenar, kullerstensläggning, brandlager, träkonstruktioner och en sentida grop. I korsningen Skolgatan/Smålandsgatan framkom ett kulturlager med flera horisonter av tunna träskikt efter golvlager samt dike, grop och kullersten (Haltiner Nordström & Jansson 2015).

Inom kvarteret Gladan, numera Grundlagen, gjordes en arkeologisk undersökning 1985. Kvarteret ligger söder om Brunngatan mellan Smålandsgatan och Kyrkogatan. Man hittade bebyggelselämningar, spår av gjuteriverksamhet och ett parti av en medeltida gata. Lämningarna daterades till 1200–1600-tal (Kallerskog 2020).

Inom kvarteret Galeasen, undersökt 1985, framkom avsatta kulturlager med mynt, keramik, gjuteriavfall och järnföremål som daterats till 1300–1600-tal. En stenkällare undersöktes också som daterades till senare delen av 1500-talet (Kallerskog 2018).

Ett område i den södra delen av kvarteret Graniten undersöktes 1976. Kvarteret ligger norr om Skolgatan, i hörnet mot Kyrkogatan. Här var tomten delvis utschaktad sedan tidigare men lämningar efter kullerstensläggning, stolphål, avfallsgropar och ett dräneringsdike påträffades. Lämningarna är daterade till medeltid (Nilsson & Kallerskog 2008). För de tidigare undersökningarna se figur 5.

Figur 2. Översikt över Smålandsgatan från korsningen vid Brunngatan. Vid parkeringshuset Per Brahe behövde det nattgrävas vid de två infarterna. Foto från söder.

Figur 3. Nattgrävning vid parkeringshuset Per Brahe mellan Brunnsgatan och Nygatan. Foto från söder.

Resultat

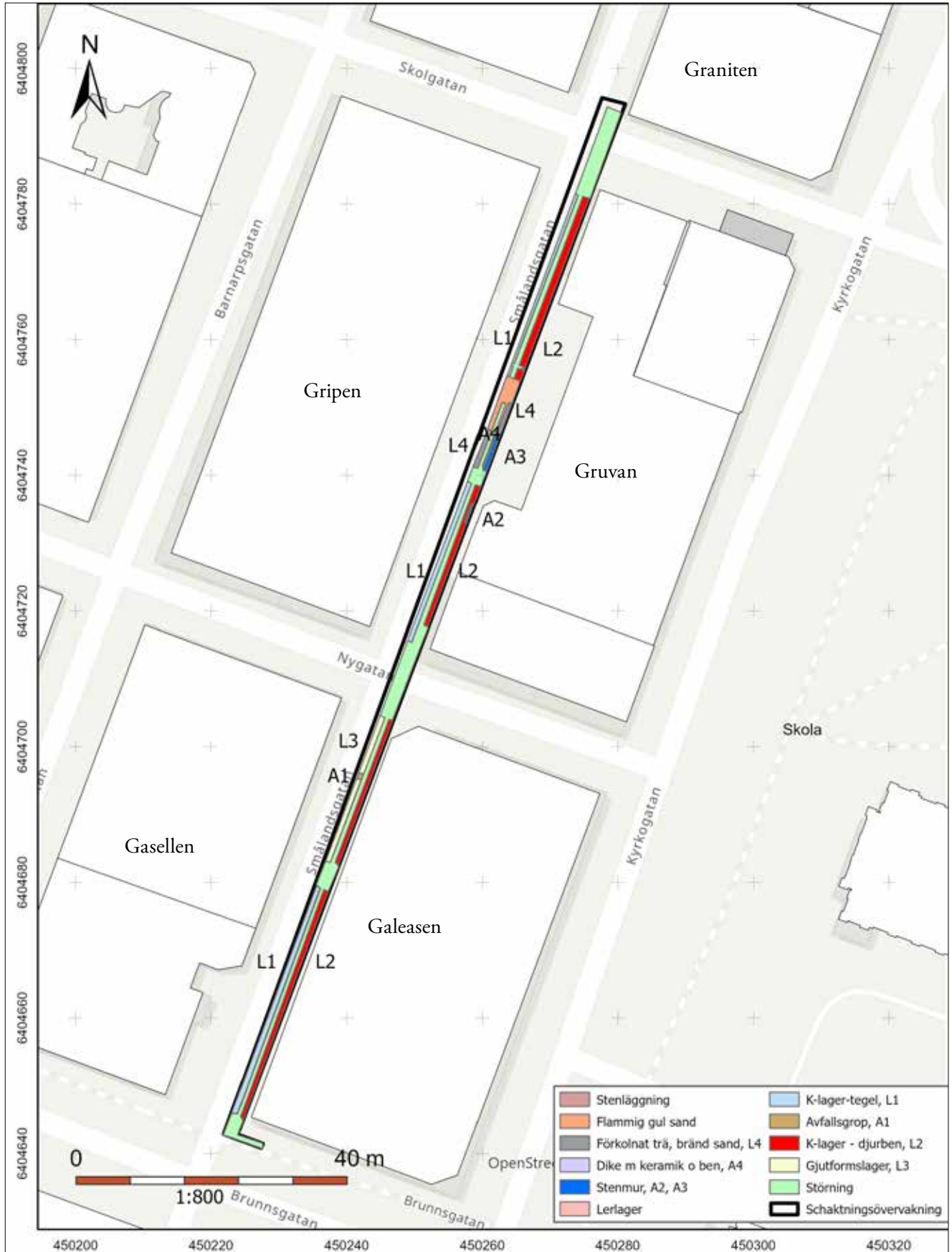
Schaktet drogs i den östra halvan av Smålandsgatan, längs med trottoaren se figur 2. Schaktet var 2 meter brett och 0,8 meter djupt. Vid korsningarna till Brunnsgatan, Nygatan och Skolgatan var hela gatan uppgrävd sedan tidigare för olika ledningar, så här fanns inga lämningar kvar. Längs med hela sträckan i schaktet hade ledningar grävts ner i mitten inom ett 0,6 meter brett område. Lagren på vardera sidan av störningen innehöll olika fyndmaterial och fyllning. Det var inte möjligt att gräva under de tidigare nedgrävda ledningarna så fornlämningen kvarligger där. Detta gäller hela schaktets längd.

Sträckan Brunnsgatan/ Nygatan

Längst i söder, med start vid Brunnsgatan, fanns ett 0,8 meter brett kulturlager innehållande tegel, L1, på den västra sidan och ett med djurben på den östra som var 0,6 meter brett, L2 (se figur 5 och bilaga 2). Lagret på den östra sidan fortsatte hela vägen till Nygatan där det i den norra änden även innehöll keramik i form av yngre rödgods, se figur 5. Inom denna del av undersökningen

Figur 4. Gjutformslagret, L3 och avfallsgropen A1 synliga i den västra schaktkanten. Avfallsgropen markerad med vita linjer. Foto från öster.

Figur 5. Karta över det schaktade området, anläggningarna och lagren samt kvartersnamnen i närområdet. Kvarteret Gladan ligger söder om Brunnsgratan. Skäl 1:800.

Figur 6. Del av stenmuren A2 som tillhört en byggnad eller en källare. Här har lerlagret delvis täckt stenmuren. Foto från väster.

behövde det göras antikvarisk schaktningsövervakning nattetid då ingången till parkeringshuset Per Brahe endast kunde hållas stängd under natten. Trots starka lampor var det svårt att urskilja de olika lagren men de fortsatte som tidigare, se figur 3.

I den norra delen av sträckan, strax söder om korsningen till Nygatan, framkom ett nytt kulturlager i den västra delen av schaktet, L3. Lagret bestod av humös sand med gjutformar, slagg och kol. Ner i detta lager hade en avfallsgrop A1 grävts, se figur 4.

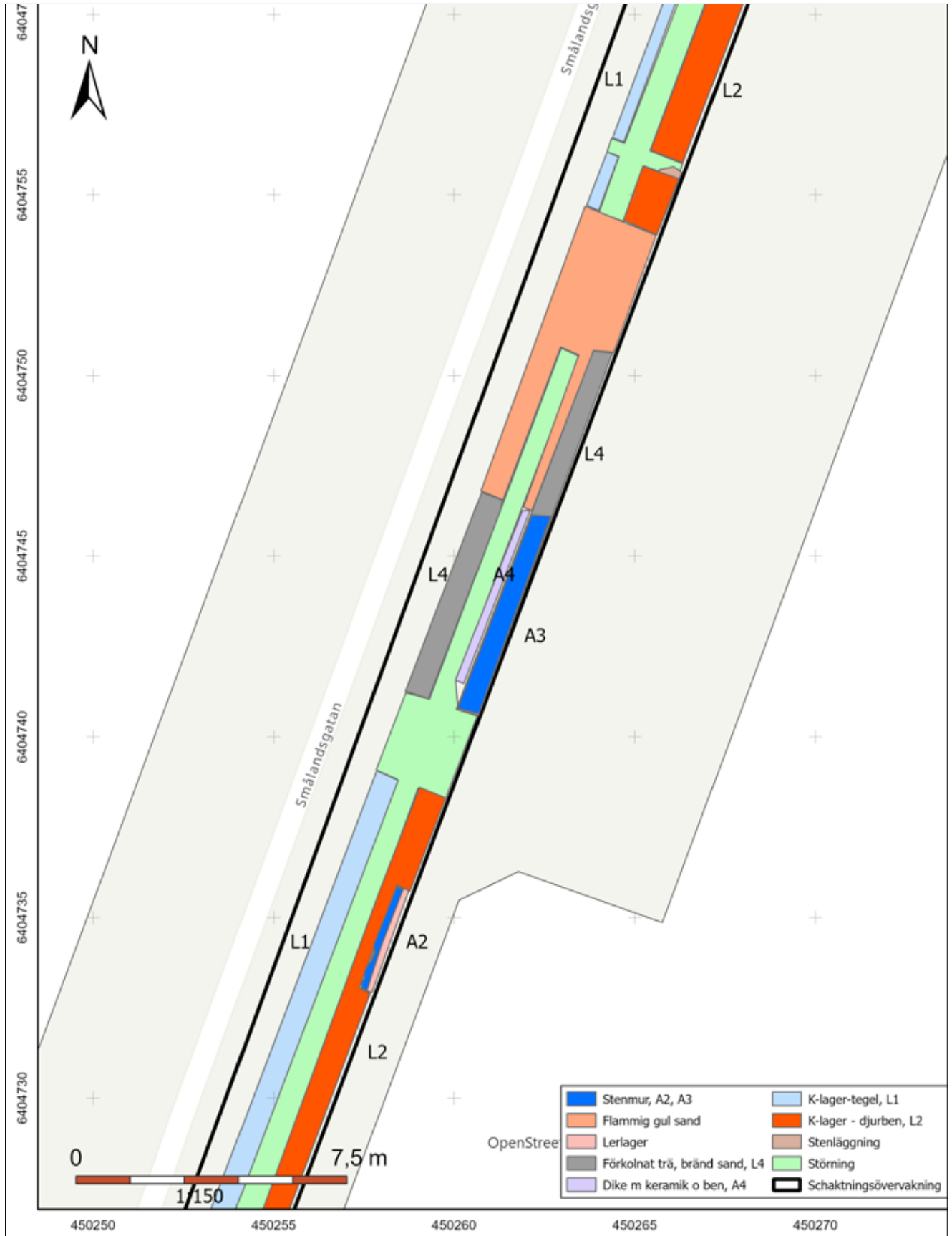
Sträckan Nygatan/Skolgatan

Norr om störningen i korsningen Smålandsgatan/Nygatan fortsatte kulturlagret med humös sand och djurben i den östra halvan, L2 och nu återkom kulturlagret med tegel på den västra sidan, L1. Dessa två lager fortsatte cirka 25 meter norr om korsningen.

En helt annan anläggning framkom 20 meter norr om kors-

Figur 7. Delar av den längre muren A3 och det mörkfärgade diket A4 som låg dikt an stenen i muren på den östra sidan. Foto från väster.

Figur 8. Karta med de inmätta lagren, de två murarna och diket som framkom mellan Nygatan och Skolgatan. Skala 1:150.

ningen – en stenmur bestående av kantiga stenar som delvis stod på högkant, A2. Muren var 3 meter lång, 0,3 meter bred och täcktes av ett lager lera som även hade använts som bruk mellan stenarna, se figur 6 och 8. Leran var delvis uppblandad med tegelflis och kol. Muren fortsatte in i den östra schaktkanten och har tolkats som del i ett hus eller en källare.

En längre stenmur framkom 5 meter norr om den mindre (A3), se figur 8. Den var 6 meter lång, 0,6 meter bred och bestod av stenar i storleken 0,2–0,4 meter. Stenarna låg i 2–3 varv och där fanns ingen lera som bruk utan bara svart humös sand. Muren fortsatte in i den östra schaktkanten. I botten av stenarna låg bränd sand, tegel och förkolnat trä, i form av en stock eller plank, L4. Även denna mur kan ha utgjort del i en byggnad eller en källare. Tyvärr fanns ingen möjlighet att utvidga schaktet. I direkt anslutning till den mörka sanden löpte ett dike som var fullt med djurben och keramik, A4. Diket var cirka 0,25 meter brett, se figur 7 och 8. Diket kan ha utgjort en tomtgräns. I den västra halvan hade lagret med tegel bytts ut mot förkolnat trä och bränd sand. Även bitar av slagg, så kallade bottenskällor fanns i lagret, L4. Slaggen var rester efter den metallhantering som tidigare framkommit i undersökningar utförda i Smålandsgatan (Haltiner Nordström & Jansson 2014). Mot norr framkom alltmer gulflammig sand som täckte hela schaktet. Den sista sträckan på cirka 30 meter till korsningen med Skolgatan innehöll återigen kulturlager med djurben på den östra sidan, L2, och kulturlager med tegel på den västra, L1. I korsningen hade sentida ledningar förstört alla eventuella lämningar precis som i de andra korsningarna.

Enligt beslutet från Länsstyrelsen skulle delen av Smålandsgatan, norr om Skolgatan, också ingå i undersökningen men det visade sig vara felaktigt så schaktningsövervakningen slutade i korsningen.

Fynd

De fynd som tillvaratogs vid undersökningen bestod av keramik i form av yngre rödgods, gjutformar, järnföremål och slagg. Totalt var det 17 fyndposter och då ingick flera skärvor eller slaggbitar i en del av numren, se bilaga 1.

Jönköping läns museums inventarienummer för fynden är JM. 57197: 1-17.

Hälften av fyndposterna innehåller keramik. De härrör från kulturlagret med djurben (L2) från sträckan Brunnsgränd/Nygatan och från diket (A4) längs med den längre stenmuren, A3, mellan Nygatan /Skolgatan. Käriformerna härrör från krukor, fat och trefotsgritor som mestadels var glaserade med opak glasyr, alltså blyglasyr utan pigment. Några skärvor har dekorerats med hjälp av engob, det vill säga uppslammad vitlera som bildat en vällingliknande konstistens, som antingen kunde målas med pensel eller genom att man doppade ner hela föremålet som då fick en heltäck-

ande gul färg, till exempel fyndnummer 7–9. Även mörkgrön glasyr förekommer i fyndmaterialet. Bedömningen av det yngre rödgodset är att det kan dateras till 1600- eller 1700-tal då det är av en allmän karaktär utan tydliga tecken på att vara medeltida eller 1500-tal.

Förglasad och blåsig slagg framkom i gjutformslagret (L3) strax söder om Nygatan, mestadels bestående av lera, fnr 4. Slaggen kommer från grytgjutning som förekommit i närområdet, troligen inte på platsen, utan man har gjort sig av med restmaterial/skräp här. Ytterligare slagg framkom intill de två murarna och diket. Denna slagg har varit grönfärgad och kommer från koppar eller bronskantverk, troligen också grytgjutning, fnr 16–17.

En liten skärva av glas, med en ristad rand vid mynningen, kan möjligen komma från en bägare, fnr 8. Den hittades intill den kortare muren, A2. Två föremål i järn, en möjlig pryl och en oidentifierad klump hittades i diket.

Slagg och gjutformar kan troligen dateras till senmedeltid. Keramiken var av en allmän karaktär som troligen kan dateras till 1600- eller 1700-talet.

Utvärdering av undersökningsplanen

Jönköpings läns museum anser att vi har nått måluppfyllelsen i relation till vår undersökningsplan.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr: 431-710-2025
 Länsstyrelsens beslutsdatum: 2025-03-14
 Jönköpings läns museums dnr: 2025-115
 Uppdragsnummer Kulturmiljöregistret: ... 202500302
 Uppdragsgivare: Jönköping Energi AB
 Rapportansvarig: Susanne Haltiner Nordström
 Rapportgranskning: Anna Ödeén
 Fältansvarig: Susanne Haltiner Nordström
 Fältpersonal: Kristina Jansson
 Fältarbetstid: 2025-03-18–2025-04-24
 Län: Jönköpings län
 Kommun: Jönköpings kommun
 Socken: Jönköpings socken
 Församling Sofia
 Fastighetsbeteckning: Smålandsgatan (Väster 1)
 Koordinater: N6404750 E450250
 Koordinatsystem: Sweref 99 TM
 Höjdsystem: RH 2000
 Undersökningsyta: 600 m²
 Fornlämningsnummer: L1973:2508
 Fornlämningstyp: Stadslager
 Tidsperiod: 1600-1800-tal
 Fynd nr: JM.57197:1-17
 Tidigare undersökningar: Jönköpings läns museum ar-
 keologisk rapport: 2015:26,
 2018:33, 2020:07

Dokumentationsmaterialet förvaras i Jönköpings läns museums arkiv.

Referenser

Arkiv

Jönköpings läns museum (JLM)

Tryckta källor och litteratur

- Haltiner Nordström, Susanne & Jansson, Kristina. 2015. *Fjärrvärme i Jönköpings stad. Arkeologisk undersökning och antikvariska schaktkontroller 1982-1987 inom RAÄ nr 50:1, Jönköpings stad, inför vatten- och avloppsledningar och fjärrvärmeledningar, Jönköpings stad och kommun, Jönköpings län*. Jönköpings läns museum, arkeologisk rapport 2015:46. Jönköping. .
- Kallerskog, Linnéa. 2018. *Arkeologi i kvarteret Galeasen. Arkeologisk undersökning av stadslager, RAÄ-nr 50:1 (L1973:2508), inför nybyggnation i kvarteret Galeasen, Jönköpings stad, Sofia församling, Jönköpings län*. Jönköpings läns museum Arkeologisk rapport 2018:33, Jönköping.
- Kallerskog, Linnéa. 2020. *Arkeologi i kvarteret Gladan. Arkeologisk undersökning av stadslager, L1973:2508 (RAÄ-nr Jönköping 50:1), inför nybyggnation i kvarteret Gladan (numera Grundlagen), Sofia församling i Jönköpings stad. Jönköpings kommun, Jönköpings län*. Jönköpings läns museum arkeologisk rapport 2020:07, Jönköping.
- Nilsson, Susanne & Kallerskog, Linnéa. 2008. *Kvarteret Graniten. Arkeologisk undersökning med anledning av nybyggnation i kvarteret Graniten nr 8, 10 och 15*. Sofia församling, Jönköpings stad, RAÄ 50. Jönköpings läns museum Arkeologisk rapport 2008:27. Jönköping.

Figurförteckning

Figur 1. Utdrag ur digitala fastighetskartan Skala 1:10 000. Undersökningsområdet är inringat med en svart cirkel.

Figur 2. Översikt över Smålandsgatan från korsningen vid Brunnsgatan. Vid parkeringshuset Per Brahe behövdes det nattgrävas vid de 2 infarterna. Foto från söder.

Figur 3. Nattgrävning vid parkeringshuset Per Brahe mellan Brunnsgatan och Nygatan. Foto från söder.

Figur 4. Gjutformsлагret, L3 och avfallsgropen A1 synliga i den västra schaktkanten. Avfallsgropen markerad med vita linjer. Foto från öster.

Figur 5. Karta över det schaktade området, anläggningaran och de olika lagren. Skala 1:800.

Figur 6. Del av stenmuren A2 som tillhört en byggnad eller källare. Här har lerlagret delvis täckt stenmuren. Foto från väster.

Figur 7. Den av den längre muren A3 och det märkfärgade diket A4 som låg dikt an stenen i muren på den östra sidan. Foto från väster.

Figur 8. Karta med de inmätta lagren, de två murarna och diket som framkom mellan Nygatan och Skolgatan. Skala 1:150.

Bilaga 1. Fyndtabell

Fnr	Sakord 1	Sakord 2	Material	Dekor	Vikt	Ant	Diam	Frag	Beskrivning	Lager	Fyndomstånd	Speciella iak	Var någonstans
1	Gjutform	Gjutform	Lera		162	7		F	Gjutformar med plan yta men utan tydlig inner eller ytterform. Grov magring	Gjutformslager	I avfallsgröp A1		Strax söder om Nygatan
2	Slagg	Slagg	Lera		98	2		F	Förglasad och bubblig slagg	Gjutformslager	I avfallsgröp A1	Bottensällor	Strax söder om Nygatan
3	Keramik	3-fots gryta	Lera	Tumavtryck	15	1		F	Vid mynningen, tumavtryck vid hank	Keramik/djurben	Östra sidan av schakt	Krackelerad mörkgrön glasyr	Strax söder om Nygatan
4	Slagg	Slagg	Järn		72	1		F	Bubblig slagg	Keramik/djurben	Östra sida av schaktet		Strax söder om Nygatan
5	Keramik	Kruka	Lera	Vulst på hank	202	4	19	F	Kruka med opak glasyr ins	Keramik/djurben	Östra sidan av schaktet		Strax söder om Nygatan
6	Keramik	Tallrik	Lera		25	1	22	F	Svart glasyr på ovasidan	Keramik/djurben	Östra sidan av schaktet		Strax söder om Nygatan
7	Keramik	Kruka	Lera	Engob, rand	37	3		F	Olivgrön, mörkgrön glasyr	Mur A2	I fyllningen till mur A2	Sten och lera	10 meter norr om Nygatan
8	Glas	Bägare?	Glas	Smal rand vid mynning	2	1	6	F	Möjlig bägare eller dyligt, ljusgrönt glasyr, rand vid mynning	Mur A2	I fyllningen till mur A2		10 meter norr om Nygatan
9	Keramik	Fat	Lera	Rand, vågband	134	3	27	F	Fat med dekor på ins brätte med mönster i engob	Dike med keramik	I direkt anslutning till hus A3		Mellan Nygatan och Skolgatan
10	Keramik	Fat	Lera	Rand på brättet	139	3	23	F	Fat med rand i engob, gulaktig glasyr	Dike med keramik	I direkt anslutning till hus A3	Sotig uts på en skärva	Mellan Nygatan o Skolgatan
11	Keramik	Kruka	Lera		168	4	16	F	Mynningsdelar, tre olika och 1 hank, grön flockig, gul glasyr	Dike med keramik	I direkt anslutning till hus A3		Mellan Nygatan och Skolgatan
12	Keramik	3-fots gryta	Lera		353	11	15	F	Mynnningar, 2 ben, sotig uts, grön och opak gasyr	Dike med keramik	I direkt anslutning till hus A3		Mellan Nygatan och Skolgatan
13	Verktyg	Pryl	Järn		18	1		F	Avsmalhande nederdel	Dike med keramik	I direkt anslutning till hus A3		Mellan Skolgatan
14	Järn	Old	Järn		46	1		F	Platt och ganska tung bit järn	Dike med keramik	I direkt anslutning till hus A3		Mellan Nygatan och Skolgatan
15	Keramik	Skål	Lera	Dekor på brättet	42	1		F	Engob och grönt möster, blyglasyr	Dike med keramik	I direkt anslutning till hus A3	Ev sotig utsida	Mellan Nygatan och Skolgatan
16	Slagg	Bronsslagg	CU-leg		92	4		F	Grönfärgad slagg, delvis förglasad	Slagglager	Den västra halvan av schaktet		Mellan Nygatan/ Skolgatan
17	Slagg	Slagg	Järn		1025	6		F	Bottensällor, delvis förglasat, bubblig	Slagglager	Den västra halvan av schaktet		Mellan Nygatan/ Skolgatan

Bilaga 2. Anläggnings- och lagerlista

Anl/ Lager	Beskrivning	Utbredning	Djup
A1	Avfallsgrop vid korsningen Smålandsgatan/Nygatan. Svart humös sand med slagg, sten och sot.	1 meter och synlig bredd 0,5 meter	0,6 m
A2	Stenmur norr om korsningen Smålandsgatan/Nygatan. Bestod av kantiga stenar i två lager, täckta av lera..	3 meter lång, 0,3 meter bred	0,3 m.
A3	Stenmur bevarad i 2–3 varv. Kallmurad med svart humös sand.	6 meter lång och 0,6 meter bred	0,3 m.
A4	Dike som låg i direkt anslutning till A3. Innehöll djurben och yngre rödgods.	6 meter lång och 0,25 meter bred	0,3 m
Lager 1	Kulturlager innehållande humös sand med tegel	Totalt cirka 72 meter långt, på den västra sidan av schaktet. Bredden var 0,8 meter	0,4 m
Lager 2	Kulturlager innehållande humös sand, djurben och bitvis yngre rödgods	Totalt 120 meter långt och 0,6 meter brett. Låg på den östra sidan av schaktet.	0,4 m.
Lager 3	Gjutformslager med gjutformar, slagg och kol i humös sand	22 meter långt och 0,8 m brett, vid korsningen Smålandsgatan/nygatan	0,45 m
Lager 4	Lager med bränd sand och förkolnat trä och slagg med bottenskållor	11 meter långt på båda sidor av schaktet. Delvis under A3. Bredden var 0,8 meter.	0,25 m

Våren 2025 utförde Jönköpings läns museum en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i del av Smålandsgatan. Sträckan ligger inom fornlämning L1973:2508 med rester efter stadslager.

Längs med schaktet i den södra delen framkom två olika lager med kulturlager av humös sand, den östra halvan innehöll djurben och keramik i form av yngre rödgods och den västra tegel. Mellan dessa två områden med kulturlager har en ledning lagts ner som fanns längs med hela schaktet och som var cirka 0,6 meter bred.

Söder om korsningen till Nygatan låg en yta på 30 meter där den humösa sanden innehöll inte bara tegel utan även gjutformar och slagg. Lagret var svart och sotigt och här har man utfört någon form av gjutning.

Norr om korsningen vid Nygatan, cirka 20 meter från hushörn framkom en del av en mur i den östra delen. Muren var 3 meter lång och 0,3 meter bred och täckt av ett lager med lera. Tolkningen på muren var att det rörde sig om en husgrund eller delar av en källare. Ytterligare en mur som 5 meter längre norrut. Den var 6 meter lång och bestod av större stenar och i direkt anslutning till muren låg ett dike på den västra sidan. Diket var 0,2 meter brett och var fullt av keramik och djurben. Under muren, som var 0,5 meter bred, låg bränt trä och bränd sand.

De påträffade lagren och murarna/husgrunderna bedömdes vara från 1700-talet.

